

MINISTERSTVO
ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Kontrola malých spaľovacích zariadení, správne delikty a rozkazné konanie

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia
odbor ochrany ovzdušia
Igor Vilkovský

09.11.2023

Kontrola malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo

- **§ 51 ods. 1** zákona: Ak existuje dôvodné podozrenie, že malé spaľovacie zariadenie (MSZ) umiestnené v obydľí určené na trvalé alebo prechodné bývanie je prevádzkované **v rozpore so zákazom** podľa **§ 32** alebo **povinnosťami** podľa **§ 35 ods. 1**, **podnet** sa podáva **na miestne príslušnú obec**.
- Podnet sa podáva na miestne príslušnú obec.

- Podľa **§ 19** zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok):

*„Podanie možno urobiť **písomne v listinnej podobe** alebo v **elektronickej podobe**, alebo **ústne do zápisnice**. Podanie vo veci samej urobené v **elektronickej podobe bez autorizácie** podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci **treba do troch pracovných dní doplniť v listinnej podobe**, v **elektronickej podobe autorizované** podľa osobitného predpisu o elektronickej podobe výkonu verejnej moci, alebo **ústne do zápisnice**. Správny orgán na dodatočné doplnenie podania nevyzýva. Ak osobitný predpis ustanovuje povinnosť použiť na podanie určený formulár, podanie možno urobiť len použitím takého formulára.“*

Kontrola malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo

➤ Podľa *§ 51 ods. 3 písm. a)* zákona:

Obec pri **prvom podnete** do 5 pracovných dní písomne **upozorní** prevádzkovateľa :

- na podozrenie z porušovania povinností alebo zákazu,
- o vykonaní kontroly SIŽP na mieste pri opakovanom podnete a
- zabezpečí cielenú informovanosť fyzickej osoby o škodlivosti nežiaducich emisií na zdravie a životné prostredie.

➤ Upozornenie vhodné riešiť jedným listom, s uvedením všetkých informácií.

		•	•
		Adresát	
		FO na ktorú bol podaný podnet	
		•	•
Váš list číslo/zo dňa	Naše číslo	Vybavuje/kontakt	Miesto

Vec

Upozornenie pri 1. podnete na podozrenie z porušovania zákazov alebo povinností v zmysle § 51 ods. 3 písm. a) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“)

Vážená pani/ vážený pán,

dňa bol na obecný/mestský úrad XY doručený / podaný podnet na nadmerné znečisťovanie ovzdušia (výrazným dymom) zo spaľovacieho zariadenia rodinného domu, ktorý obývate, na adrese:

1. Ide o 1. podnet - podozrenie z porušenia zákona týkajúceho sa ustanovení

- § 32 písm. a) zákaz spaľovania odpadu,
- § 32 písm. b) zákaz spaľovania tuhých druhotných palív,
- § 32 písm. c) nepovoleného, nekvalitného paliva a/alebo
- § 35 ods. 1 písm. a) až g) povinnosti prevádzkovateľa malého spaľovacieho zariadenia.

Nadmernými emisiami (výrazným dymom) z Vášho obydlija významne prispievate k znečisteniu ovzdušia v našej obci, čo predstavuje zvýšenie rizika negatívneho vplyvu na zdravie obyvateľov najmä pre malé deti a seniorov, ale aj pre Vás a Vašich blízkych.

2. Týmto Vás zároveň upozorňujeme, že pri opakovanom podnete na tento zdroj znečisťovania ovzdušia, vykoná kontrolu na mieste Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia“) podľa § 51 ods. 3 písm. b) zákona.

Podľa § 35 ods. 1 písm. f) zákona je prevádzkovateľ povinný podrobiť sa kontrole malého spaľovacieho zariadenia na tuhé palivo a kvapalné palivo a zároveň je povinný inšpekcii a ňou poverenej osobe na výkon kontroly, umožniť prístup ku spaľovaciemu zariadeniu, jeho príslušenstvu, komínu, používaným palivám a ak to bude potrebné, umožniť odber vzoriek popola a ster zo spalínových ciest.

Podľa § 51 ods. 5 zákona má inšpekcia a ňou poverená osoba právo vstúpiť do obydlija na účely výkonu kontroly. Pri vstupe do obydlija sa preukáza preukazom alebo poverením. Osoba vykonávajúca kontrolu môže požiadať o súčinnosť Policajný zbor alebo obecnú políciu.

V prípade preukázania porušenia zákona na základe vykonanej kontroly, môže inšpekcia podľa § 54 ods. 3 zákona v priestupkovom konaní uložiť prevádzkovateľovi pokutu do výšky 5 000 eur.

3. Týmto Vás taktiež informujeme o škodlivosti emisií pochádzajúcich zo spaľovania odpadov, nekvalitného paliva, nevysušeného dreva a nevhodných spaľovacích praktík. Znečistené ovzdušie nemusíme cítiť ani vidieť, to však neznamená, že neškodí ľudskému zdraviu. Spaľovanie odpadu v domácych peciach, kotloch alebo v záhradných ohniskách uvoľňuje do ovzdušia nebezpečné znečisťujúce látky, ako sú častice PM_{2,5}, benzo(a)pyrén, NO_x a ďalších, čo môže viesť k vzniku alebo k zhoršeniu respiračných ochorení (astma, bronchitída), zhoršeniu srdcovocievnych ochorení, dráždeniu očí, nosa a hrdla, vplyvu na centrálny nervový systém, riziku rozvoja nádorových ochorení, alergických reakcií a zápalov alebo porúch imunitného systému. Ohrozené sú najmä deti, tehotné ženy, starší ľudia, osoby s ochoreniami pľúc a srdca. Dlhodobé vystavenie vplyvu znečisťujúcich látok v ovzduší podľa štatistik Európskej environmentálnej agentúry má za následok iba na Slovensku približne 3 900 predčasných úmrtí ročne. Správnym vykurovaním znižujete množstvo znečisťujúcich látok vypúšťaných do ovzdušia, čo prispeje aj lepšej kvalite ovzdušia v obci.

V prílohe listu Vám zasielame informačné materiály o správnom vykurovaní, ktoré šetrí zdravie, peniaze aj životné prostredie. Zároveň Vám odporúčame navštíviť webové stránky

- <https://populair.sk/web-documents/381/vplyv-na-zdravie.pdf>
- <https://dnesdycham.populair.sk/vplyv-znečisťujúcich-látok>
- <https://dnesdycham.populair.sk/mozne-ucinky-na-zdravie>
- <https://dnesdycham.populair.sk/mozne-ucinky-na-ekosystemy>
- <https://www.populair.sk/sk/kategorie-dokumentov>
- <https://www.uvzsr.sk/web/uvz/kvalita-ovzdušia>

Viac informácií o možnostiach ekologickejšieho vykurovania v domácnostiach sa dozviete na:

- <https://vykurovanie.enviroportal.sk/>

S pozdravom

.....
Podpis

Kontrola malých spaľovacích zariadení na tuhé palivo a kvapalné palivo

➤ Podľa **§ 51 ods. 3 písm. b)** zákona:

Ak ide o kontrolu malého spaľovacieho zariadenia umiestneného v obydlí určenom na trvalé bývanie alebo prechodné bývanie, obec

- b) pri **opakovanom podnete** požiadava o výkon kontroly na mieste inšpekciu v čo najskoršom čase a upozorní na to prevádzkovateľa.

➤ Kontrolu na mieste vykonáva **inšpekcia** alebo ňou **poverená osoba** s odbornou spôsobilosťou.

• Inšpektorát životního prostředí Bratislava
Odbor inspekce ochrany ovzduší
Jeséniova 17,
831 01 Bratislava
Uvést příslušný inspektorát podla zoznamu nižšie
resp. sprievodného listu

•

Váš list číslo/zo dňa

Naše číslo

Vybavuje/kontakt

Miesto

Vec

Žiadosť o výkon kontroly malého spaľovacieho zariadenia na základe opakovaného podnetu podľa § 51 ods. 3 písm. b) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon“)

Dňa bol na obecný/mestský úrad XY doručený písomný podnet z dôvodu podozrenia na porušovanie zákazu podľa § 32 zákona alebo povinností prevádzkovateľa malého zdroja znečisťovania ovzdušia podľa § 35 ods. 1 písm. a) až g) zákona v spaľovacom zariadení na tuhé alebo kvapalné palivo prevádzkovateľa **FO: Meno Priezvisko** umiestneného v **objekte/rodinnom dome na ulici názov ulice, číslo**.

Obec pri prvom podnete listom č. zo dňa písomne upozornila prevádzkovateľa na podozrenie z porušovania zákazov alebo povinností a o vykonaní kontroly na mieste pri opakovanom podnete a upozornila o škodlivosti nežiaducich emisií na zdravie a životné prostredie v zmysle § 51 ods. 3 písm. a) zákona.

Dňa bol na obecný/mestský úrad XY doručený **opakovaný** písomný podnet z dôvodu podozrenia na porušovanie vyššie uvedených zákazov alebo povinností prevádzkovateľa v spaľovacom zariadení na tuhé alebo kvapalné palivo prevádzkovateľa **FO: Meno Priezvisko** umiestneného v **objekte/rodinnom dome na ulici názov ulice, číslo**.

Týmto Vás v zmysle podľa § 51 ods. 3 písm. b) zákona žiadame o výkon kontroly malého spaľovacieho zariadenia na tuhé alebo kvapalné palivo u prevádzkovateľa na vyššie uvedenej adrese.

Zároveň upozorňuje prevádzkovateľa na základe vyššie uvedeného Slovenská inšpekcia životného prostredia vykoná kontrolu na mieste. Podľa § 51 ods. 5 zákona inšpekcia a poverená osoba majú právo vstúpiť do obydľia na účely výkonu kontroly a pri vstupe do obydľia sa preukážu preukazom alebo poverením.

S pozdravom

.....
Podpis

Príloha pre SIŽP: Spisový materiál

Na vedomie: FO na ktorú bol podaný podnet

Informácia pre obce o príslušnosti inšpektorátov k jednotlivým okresom:

Inšpektorát životního prostředí Bratislava
Odbor inspekce ochrany ovzduší
Jeséniova 17,
831 01 Bratislava

Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV, Bratislava V, Malacky, Pezinok, Senec, Dunajská Streda, Galanta, Senica, Skalica, Myjava, Komárno, Nové Zámky, Nitra, Levice, Šaľa, Topoľčany, Zlaté Moravce, Trnava, Hlohovec, Piešťany, Bánovce nad Bebravou, Partizánske,

Inšpektorát životního prostředí Banská Bystrica
Odbor inspekce ochrany ovzduší,
Jegorovova 29 B
974 01 Banská Bystrica

Banská Bystrica, Brezno, Zvolen, Detva, Poltár, Lučenec, Rimavská Sobota, Revúca, Krupina, Banská Štiavnica, Veľký Kniš, Žiar nad Hronom, Žarnovica, Prievidza,

Inšpektorát životního prostředí Žilina
Odbor inspekce ochrany ovzduší
Legionárska 5
012 05 Žilina

Žilina, Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Dolný Kubín, Tvrdošín, Námestovo, Martin, Čadca, Bytča, Turčianske Teplice, Kysucké Nové Mesto, Trenčín, Považská Bystrica, Púchov, Ilava, Nové Mesto nad Váhom,

Inšpektorát životního prostředí Košice
Odbor inspekce ochrany ovzduší
Rumanova 14
040 53 Košice

Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV, Košice-okolie, Michalovce, Sobrance, Spišská Nová Ves, Gelnica, Trebišov, Prešov, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Bardejov, Humenné, Kežmarok, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Vranov nad Topľou, Svidník, Rožňava.

Kontrola na mieste na základe podnetu

- Podľa **§ 51 ods. 4** zákona kontrola zahŕňa:
 - kontrolu prevádzkovania spaľovacieho zariadenia, požiadaviek na tuhé a kvapalné palivo – vyhláška MŽP SR č. 248/2023,
 - **môže** byť vykonaný odber vzoriek popola a ster zo spalínových ciest,
 - kontrole **môže** predchádzať zistenie aktuálneho stavu za použitia bezpilotných prostriedkov.
- **§ 51 ods. 5** zákona: Prevádzkovateľ zdroja je **povinný** inšpekcii a poverenej osobe **umožniť prístup ku spaľovaciemu zariadeniu, jeho príslušenstvu, komínu, používaným palivám a umožniť odber vzoriek popola a ster zo spalínových ciest.**
 - **§ 35 ods. 1 písm. f)** zákona: *Prevádzkovateľ malého zdroja je povinný podrobiť sa kontrole malého spaľovacieho zariadenia na tuhé palivo a kvapalné palivo v súlade s § 51,*
- Porušenie povinností a zákazu spaľovania odpadu sa rieši v priestupkovom konaní.

Právo vstupu do obydlija za účelom výkonu kontroly

- § 51 ods. 5 zákona: Inšpekcia a poverená osoba má právo vstúpiť do obydľia za účelom výkonu kontroly. Pri vstupe do obydľia sa preukáže preukazom alebo poverením. Možnosť požiadať o súčinnosť Policajný zbor alebo obecnú políciu, z dôvodu ohrozenia života, zdravia, majetku osôb alebo životného prostredia.
- Ústava SR č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov:
Druhá Hlava – Základné práva a slobody, Druhý oddiel – Základné ľudské práva a slobody,
 - Čl. 21 ods. 1: „Obydľie je nedotknuteľné. Nie je dovolené doň vstúpiť bez súhlasu toho, kto v ňom býva.“
 - Čl. 21 ods. 3: „Iné zásahy do nedotknuteľnosti obydľia možno zákonom dovoliť iba vtedy, keď je to v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu života, zdravia alebo majetku osôb, na ochranu práv a slobôd iných alebo na odvrátenie závažného ohrozenia verejného poriadku.“
- Nález Ústavného súdu ČR - v celom rozsahu zamietol návrh skupiny 41 poslancov Parlamentu ČR na zrušenie ustanovení, ktoré súviseli s výkonom kontroly a sankciami.

[https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezy/2017/Pl. US 2 17 vc. disentu.pdf](https://www.usoud.cz/fileadmin/user_upload/Tiskova_mluvci/Publikovane_nalezy/2017/Pl._US_2_17_vc._disentu.pdf)

Správne delikty a sankcie

➤ Desiata časť zákona v § 52 až § 55 zákona,

- **§ 52 – Správne delikty**
 - ustanovuje kedy a na základe čoho sa ukladá opatrenie na nápravu a pokuta.
- **§ 53 – Obmedzenie a zastavenie prevádzky stacionárneho zdroja**
 - v akých prípadoch je možné aplikovať,
 - osobitné ustanovenia pre konanie.
- **§ 54 – Priestupky fyzických osôb**
 - zákaz ustanovený v § 32 zákona,
 - povinnosti podľa § 35 ods. 1 písm. a) až g) zákona.
- **§ 55 – Iné správne delikty**
 - pokuty - najmä pre prevádzkovateľov zdrojov, PO a FO-P ale aj pre iné osoby,
 - osobitné ustanovenia pre rozkaz, úhradu pokút, trovy konania, kto je príjemca pokút alebo do kedy je možné začatie konania o uložení pokuty.

Obmedzenie alebo zastavenie prevádzky stacionárneho zdroja

- Obec rozhoduje sa na základe vlastného podnetu alebo podnetu iného OOO.
- § 53 ods. 4 zákona: **Obec** alebo inšpekcia **môže** nariadiť obmedzenie alebo zastavenie
 - a) prevádzky **malého zdroja**, ak prevádzkovateľ prevádzkuje zdroj **bez súhlasu na užívanie** podľa § 26 ods. 1 písm. b) alebo c),
 - b) **vybranej osobitnej činnosti**, ak prevádzkovateľ vykonávajúci takúto činnosť porušuje ustanovené povinnosti.
- § 53 ods. 5 zákona: **Obec môže** nariadiť obmedzenie alebo zastavenie
 - a) prevádzky **malého zdroja**, ak prevádzkovateľ porušuje **všeobecne záväzné nariadenie** vydané podľa § 10 ods. 4,
 - b) **vybranej osobitnej činnosti**, ak prevádzkovateľ vykonávajúci takúto činnosť porušuje ustanovené **všeobecne záväzné nariadenie** podľa § 10 ods. 4.
- § 53 ods. 7 zákona: Ustanovenie odseku 4 sa nevzťahujú na MSZ umiestnené v obydľi určenom na trvalé alebo prechodné bývanie.
- § 53 ods. 8 zákona: Na výkon rozhodnutia o zastavení zdroja môže byť požiadaný o súčinnosť Policajný zbor alebo obecná polícia, ak je ohrozený život, zdravie, majetok osôb alebo životné prostredie.

Obmedzenie alebo zastavenie prevádzky stacionárneho zdroja

- Obmedzenie alebo zastavenie zdroja sa vykonáva vydaním rozhodnutia v riadnom správnom konaní na základe výsledkov dozoru ak nedochádza k priamemu znečisťovaniu.
- Zistenia vyžadujúce neodkladné riešenie. Postup je závislý vždy na okolnostiach.
 - **§ 53 ods. 9** zákona: Osobitné podmienky na konanie o obmedzení prevádzky alebo zastavení prevádzky stacionárneho zdroja sú uvedené v § 60 ods. 6.
- **§ 60 ods. 6** zákona: V konaní možno rozhodnúť písomne alebo ústne uvedením do zápisnice:
 1. uložení **opatrenia na nápravu** podľa § 48 ods. 2 písm. k) a
 2. o **obmedzení prevádzky alebo zastavení prevádzky zdroja** a o obmedzení a zastavení vykonania **vybranej osobitnej činnosti** podľa § 48 ods. 2 písm. l) a m) a
 3. podľa § 53.

Písomné vyhotovenie rozhodnutia je potrebné doručiť **bezodkladne** najneskôr do **3** dní prevádzkovateľovi, ktorý môže voči rozhodnutiu podať odvolanie do **3** pracovných dní od jeho doručenia. Odvolací orgán rozhodne o odvolaní do **10** dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie voči rozhodnutiu nemá odkladný účinok. (upravené skrátené lehoty)

Priestupky fyzických osôb

- **§ 54 ods. 1** zákona: Priestupku sa dopustí ten, kto poruší
 - **zákaz** ustanovený v **§ 32** zákona
 - **povinnosti** podľa **§ 35 ods. 1 písm. a) až g)** zákona.
- Možnosť uloženia pokuty za
 - zákaz spaľovania odpadu, tuhých druhotných palív, akéhokoľvek materiálu okrem suchého rastlinného materiálu, ktorý nie je znečistený chemickými látkami na otvorenom ohnisku a voľnom priestranstve, po splnení požiadaviek zákona o ochrane pred požiarimi alebo za porušenie povinnosti – do **5 000** eur,
 - zákaz spaľovanie energetického hnedého uhlia, lignitu, uhoľných kalov, uhoľného prachu, preplástkov a druhotných palív v malých spaľovacích zariadeniach – do **500** eur.
- Pokutu za priestupok do **1 000** eur možno uložiť v blokovom konaní.
- Prejednávanie sa rieši zákonom SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- Pokuty sú príjmom obce.

Iné správne delikty - za čo obec uloží pokutu

- Obec ukladá pokuty **PO** a **FO-P** podľa **§ 55 ods. 6 až 8** zákona postupom upraveným v zákone za
 - porušenie zákazov - **§ 32** zákona
 - porušenie povinnosti prevádzkovateľov malých zdrojov - **§ 35** zákona
 - porušenie povinností prevádzkovateľov vykonávajúcich vybranú osobitnú činnosť - **§ 36** zákona
- **§ 55 ods. 15** zákona: „Pri rozhodovaní o výške pokuty prihliada orgán dozoru na **závažnosť a rozsah porušenia povinností**, napríklad **druh a množstvo** vnášanej **znečisťujúcej látky** do ovzdušia, **čas trvania** protiprávneho stavu a **okolnosti**, ktoré viedli k tomuto porušeniu.“

Iné správne delikty - za čo obci hrozí uloženie pokuty

Za ustanovené správne delikty v **§ 55 ods. 11 a 12** zákona:

- **§ 55 ods. 11** zákona: *Inšpekcia alebo okresný úrad v sídle kraja uloží pokutu od 1 000 eur do 10 000 eur **osobe zodpovednej za plnenie opatrení, inej ako prevádzkovateľ zdroja**, za porušenie § 33 ods. 2 a 3, ak neodôvodnene neplní opatrenie uložené programom na zlepšenie kvality ovzdušia, regionálnym alebo miestnym programom alebo smogovým regulačným plánom v uloženom termíne.*
- **§ 33 ods. 2** zákona – **Osoba** zodpovedná za plnenie opatrenia **určená v PZKO podľa § 9 a v R-PZKO alebo M-PZKO podľa § 10 ods. 2 písm. a) je povinná plniť opatrenie v určenom rozsahu a čase a každoročne, počas verejného odpočtu, preukazovať stav jeho plnenia.**
- **§ 33 ods. 3** zákona – **Osoba** zodpovedná za plnenie opatrenia **v smogovom regulačnom pláne je povinná plniť opatrenie v určenom rozsahu podľa § 13 ods. 7 a 8.**

Iné správne delikty - za čo môže byť obci uložená pokuta

- **§ 55 ods. 12** zákona : Okresný úrad v sídle kraja **môže** uložiť pokutu od 100 eur do 1 000 eur **obci** a samosprávnemu kraju za porušenie povinnosti podľa § 5 ods. 7 a obci, samosprávnemu kraju a verejnoprávnemu médiu za porušenie povinnosti podľa § 33 ods. 4.
- **§ 5 ods. 7** zákona – povinnosť poskytnúť bezodplatné užívanie pozemku zodpovedajúceho kritériám na umiestenie monitorovacej stanice a poskytnúť súčinnosť pri jej zriadení.
 - **§ 33 ods. 4** zákona – povinnosť informovať verejnosť bezodkladne o vzniknutej smogovej situácii spôsobom podľa **§ 12 ods. 9** zákona:

*„Dotknutá **obec** a samosprávny kraj sú **povinné informovať verejnosť o vzniknutej smogovej situácii bezodkladne**, najneskôr však **do šiestich hodín od doručenia informácie o smogovej situácii zo systému civilnej ochrany** podľa odseku 6 písm. b) prvého bodu. Obec a samosprávny kraj sú povinné zverejniť informáciu v nezmenenom znení, spôsobom v mieste obvyklým, najmä v miestnej tlači, miestnom rozhlase alebo televízii a na svojom webovom sídle.“*

Rozkazné konanie podľa zákona o ochrane ovzdušia

- Podľa § 55 ods. 16 zákona:

„Správny delikt možno prejednať aj v rozkaznom konaní, pre ktoré platí, že

a) rozkaz má rovnaké náležitosti ako rozhodnutie vrátane poučenia; proti rozkazu možno podať odpor do 15 dní odo dňa jeho doručenia správnomu orgánu, ktorý rozkaz vydal, pričom

b) včasným podaním odporu sa rozkaz zrušuje a správny orgán

1. pokračuje v konaní, pričom doručenie rozkazu účastníkovi konania sa považuje za prvý úkon v konaní o správnom delikte; v tomto konaní nemožno uložiť vyššiu pokutu ako bola pôvodne určená rozkazom, ak sa pri prejednávaní správneho deliktu nezistia nové okolnosti skutkovej podstaty,

2. konanie zastaví, ak orgán dozoru dôjde k záveru, že dôvody uvedené v odpore sú relevantné; proti rozhodnutiu o zastavení konania nie je prípustné odvolanie,

c) rozkaz, proti ktorému nebol včas podaný odpor, má účinky právoplatného rozhodnutia o uložení pokuty,

d) pokuta uložená rozkazom je splatná do 15 dní odo dňa, keď rozkaz o jej uložení nadobudol právoplatnosť.“

Podmienky pre uplatnenie rozkazného konania

- Ide o skutok, ktorý je správnym deliktom, za ktorý sa ukladajú pokuty podľa § 55 zákona,
- Je nepochybné, že osoba (účastník konania) sa dopustila správneho deliktu, podľa predchádzajúcej odrážky,
 - prevádzkovateľ zdroja znečisťovania ovzdušia - *ods. 1 – 8*,
 - právnická osoba a fyzická osoba – podnikateľ (PO a FO-P) nakladajúca s palivami - *ods. 9*,
 - PO a FO-P nakladajúca s regulovanými výrobkami - *ods. 10*,
 - osoba zodpovedná za plnenie opatrení PZKO, R-PZKO, M-PZKO alebo SRP - *ods. 11*,
 - **obec**, samosprávny kraj, prevádzkovateľ verejnoprávneho média - *ods. 12*,
- O osobe, ktorá spáchala správny delikt neexistujú žiadne pochybnosti.

Podklad pre uloženie rozkazu

Rozkaz sa môže aplikovať na základe

- **ukončeného odborného štátneho dozoru**, tzn. pri zisteniach z vlastnej kontrolnej činnosti alebo kontrolnej činnosti ním poverených osôb podľa zákona, - *§ 52 ods. 2 písm. a)*,
- **vlastnej evidencie** OOO - *§ 52 ods. 2 písm. b)*,
(napr. z (ne)evidencie vybraných osobitných činností (VOČ) – PO alebo FO-P neoznámila vykonávanie činnosti; neoznámenie zmeny a zániku zdroja),
- **dokumentov predkladaných podľa zákona** povinnými subjektmi - *§ 52 ods. 2 písm. c)*,
(napr. nedodržanie vykonávania oznámenej VOČ, alebo harmonogramu v prípade aplikácie a zapracovania hnojív),
- **na základe podnetu**, ak ide o správny delikt podľa zákona a výkon dozoru by bol neúčelný a nehospodárny - *§ 52 ods. 3*; dostatočné preukázanie skutkového stavu vyhodnotí orgán dozoru.
 - Podnetom sa myslí postúpenie zistení iného orgánu (polícia, enviropolícia, SIŽP, OÚ) ak ide o porušenie zákona a zistený skutkový stav bol riadne zadokumentovaný.

Rozkazné konanie

- Správne konanie, ktoré **začína dňom doručenia rozkazu**.
- **Skrátenou, zrýchlenou a zjednodušenou** formou konania o správnom delikte.
- Zmyslom riešenia správneho deliktu rozkazom je rozhodovanie o uložení pokuty riadne zdokumentovaných správnych deliktov **bez prejednávania a zbytočných prietáhov v konaní**.
- Voči rozkazu je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia **odpor**.
- Rozkaz, proti ktorému **nebol včas podaný odpor**, má účinky **právoplatného rozhodnutia**.
- **Včasné podanie odporu** má za následok **zrušenie rozkazu**.
- Po márnom uplynutí lehoty na splnenie povinnosti uvedených v rozkaze, má povahu **exekučného titulu**.

Náležitosti rozkazu

- Rozkaz podľa *§ 55 ods. 16 písm. a)* má **rovnaké náležitosti ako rozhodnutie** vrátane poučenia.

Výroková časť – Odôvodnenie - Poučenie

V **poučení** k rozkazu je potrebné uviesť

- že v prípade podania odporu sa rozkaz ruší a správny orgán pokračuje ďalej v správnom konaní, ktoré začalo dňom doručenia rozkazu vo veci uloženia pokuty za spáchaný správny delikt.
- predmetné konanie bude ukončené rozhodnutím v správnom konaní.
- s prerokovaním správneho deliktu v správnom konaní sú spojené trovy konania v sume 500 €, ak orgán ochrany ovzdušia rozhodnutím v správnom konaní vysloví výrok o porušení zákona.
- späť vzatie odporu nie je prípustné.

Uplatňovanie rozkazného konania

- Uplatňuje sa pri **každom zistenom správnom delikte** – pokute podľa **§ 55 ods. 1 až 13** zákona
Z dôvodu
 - účelnosti, rýchlosti, hospodárnosti konania,
 - rovnosti pred zákonom,
 - právom všetkých PO a FO-P uhradiť zníženú 2/3 sadzbu pokuty.
- Predpoklad, že uvedené prispeje k rýchlejšej vymožitelnosti uložených pokút a zníženiu počtu odvolacích konaní pre druhostupňový orgán.

Pokračovanie v správnom konaní

- V správnom konaní sa pokračuje po zrušení rozkazu, v ktorom sa vykonávajú **všetky štandardné procesné úkony** ako
 - dokazovanie
 - vyjadrovanie účastníka konania
 - ústne prerokovanie
 - doplnenie
 - nazeranie do spisu a podobne.
- Správny orgán je **viazaný obsahom rozkazu** a **nemôže** osobe, ktorá spáchala správny delikt, **uložiť vyššiu pokutu ako bola pôvodne určená rozkazom**, ak sa pri prejednávaní správneho deliktu nezistia nové okolnosti skutkovej podstaty.

Oznámenie o pokračovaní správneho konania

V prípade podaného odporu, účastník konania bude správnym orgánom **oznámením informovaný o pokračovaní správneho konania** vo veci uloženia pokuty, nakoľko podaním odporu a rozkaz ruší.

V oznámení bude účastník konania zároveň

- vyzvaný na predloženie doplňujúcich dôkazov, návrhov alebo skutočností, ktoré môžu mať vplyv na ďalšie rozhodovanie o uložení pokuty,
- informovaný o možnosti vykonania ústneho prerokovania správneho deliktu, ak o to požiada; ak to povaha veci vyžaduje, správny orgán môže nariadiť ústne prerokovanie,
- informovaný na uloženie trov konania v sume 500 eur,
- účastník konania má možnosť vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k jeho podkladom a spôsobu zistenia dôkazov, prípadne navrhnúť ich doplnenie v súlade s § 32 ods. 2 správneho zákona.

Ukončenie správneho konania

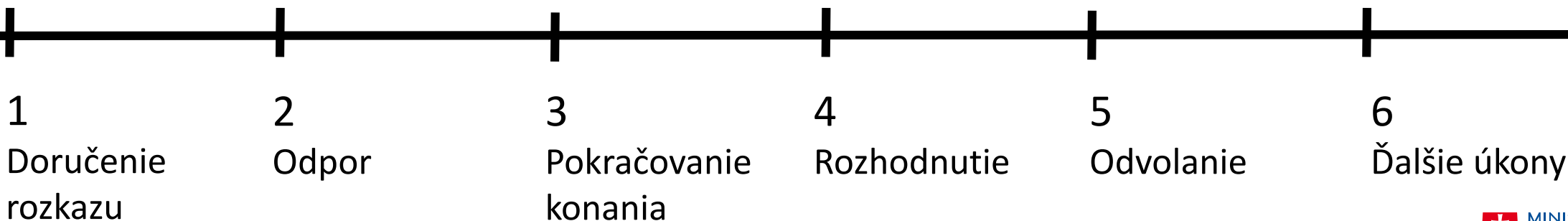
- Výsledkom konania je **rozhodnutie o uložení pokuty** alebo **zastavenie konania**.
 - Ak sa v konaní zistia **nové okolnosti**, ktoré dokazujú že **nedošlo k spáchaniu správneho deliktu**, (napr. za skutok je zodpovedná iná osoba) správny orgán vydá **rozhodnutie o zastavení konania** podľa § 30 ods. 1 písm. h) správneho poriadku, nakoľko **odpadol dôvod konania začatého na podnet správneho orgánu**. Proti rozhodnutiu o zastavení konania, nie je prípustné odvolanie.
- **§ 60 ods. 9** zákona: „**Orgán dozoru je povinný rozhodnúť o uložení opatrenia na nápravu, pokuty, o nariadení obmedzenia alebo zastavenia prevádzky zdroja a o priestupku do 90 dní od začatia konania**; ak nemožno vzhľadom na povahu veci rozhodnúť ani v tejto lehote, vedúci orgánu dozoru môže túto lehotu v odôvodnených prípadoch pred jej uplynutím primerane predĺžiť, najdlhšie do jedného roka. Orgán dozoru je povinný o tom účastníka konania s uvedením dôvodov upovedomiť.“
- **Voči rozhodnutiu o uložení pokuty je možné podať odvolanie** podľa § 54 správneho poriadku.

Osobitné ustanovenia pri ukladaní pokút

- **§ 55 ods. 13** zákona: „Ak v lehote **do jedného roka odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia** o uložení pokuty **dôjde k opätovnému porušeniu povinnosti, za ktoré bola pokuta uložená, alebo neboli splnené opatrenia na nápravu v určenej lehote, konajúci orgán uloží pokutu až do dvojnásobku hornej hranice pokút** za príslušný správny delikt.“
- **§ 55 ods. 14** zákona: „Okresný úrad, inšpekcia a **obec** môžu začať konanie o uložení pokuty **do dvoch rokov odo dňa, keď sa o porušení povinnosti dozvedeli, a najneskôr do piatich rokov odo dňa, keď k porušeniu povinnosti došlo.** Ak je porušenie zistené dozorom na mieste, za deň, keď sa o porušení dozvedeli, sa považuje deň vypracovania protokolu.“
- **§ 55 ods. 15** zákona: „Pri rozhodovaní o výške pokuty prihliada orgán dozoru na **závažnosť a rozsah porušenia povinností, napríklad druh a množstvo vnášanej znečisťujúcej látky do ovzdušia, čas trvania protiprávneho stavu a okolnosti, ktoré viedli k tomuto porušeniu.**“

Postupnosť procesných krokov konania

1. Doručenie rozkazu účastníkovi konania – prvý úkon v konaní o správnom delikte, začatie správneho konania. (ukončenie zaplatením pokuty)
2. Odpor účastníka konania voči rozkazu.
3. Informovanie účastníka konania o pokračovaní správneho konania.
4. Rozhodnutie o uložení pokuty. (ukončenie zaplatením pokuty)
5. Odvolanie účastníka konania voči rozhodnutiu.
6. Ďalšie procesné úkony druhostupňového orgánu.

Úhrada pokút a právoplatnosť

- Podľa **§ 55 ods. 17** zákona sa pokuta uložená PO a FO-P, určená podľa **§ 55 ods. 1 až 13** zákona považuje za uhradenú, ak do 15 dní odo dňa doručenia
 - a) **rozkazu** budú na bankový účet uvedený v rozkaze pripísané **aspoň dve tretiny** z uloženej výšky pokuty,
 - b) **rozhodnutia o uložení pokuty** budú na bankový účet uvedený v rozhodnutí pripísané **aspoň štyri pätiny** z uloženej pokuty.

Právoplatnosť rozkazu a rozhodnutia

- Podľa **§ 55 ods. 18** zákona: "Ak dôjde k uhradeniu pokuty spôsobom uvedeným v odseku 17, rozhodnutie alebo rozkaz nadobudne právoplatnosť v deň uhradenia pokuty."
Na vyznačenie právoplatnosti bude potrebná informácia o dátume úhrady platby.
- V ostatných prípadoch, rozkaz alebo rozhodnutie nadobudne právoplatnosť **márnym uplynutím lehoty** na podanie odporu resp. odvolania.

Príjemca pokút a trov konania

- **Pokuty** uložené obcou sú **príjmom obce** podľa *§ 55 ods. 20 písm. b)* zákona.
- Uložené **trovy konania** sú **príjmom správneho orgánu** (obce), v zmysle § 31 ods. 2 správneho poriadku:

*"Správny orgán môže účastníkom konania, zúčastneným osobám, svedkom a znalcom **uložiť, aby nahradili trovy, ktoré vznikli správnemu orgánu ich zavinením**; môže im tiež uložiť, aby nahradili trovy, ktoré vznikli ich zavinením, ostatným účastníkom konania."*

- Rozhodnutie o **uložení pokuty** a **trovy konania** vhodné riešiť vydaním jedného rozhodnutia s uvedením bankového spojenia.

Doručovanie písomností

- Správny orgán podľa **§ 60 ods. 13** zákona **rozkaz, rozhodnutie, ale aj iné písomnosti** podľa zákona o ochrane ovzdušia, **doručuje** vždy **písomne**, pričom na doručenie sa aplikuje **elektronické doručovanie** v zmysle osobitného predpisu - *zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) v znení neskorších predpisov*, ak zákon o ochrane ovzdušia neustanovuje inak.

Trovy konania

- Trovy konania sú ustanovené v **§ 55 ods. 19** zákona:

"Právnická osoba alebo fyzická osoba – podnikateľ, voči ktorej orgán ochrany ovzdušia rozhodnutím vyslovil výrok o porušení tohto zákona, je povinná uhradiť trovy konania spojené s prerokovaním správneho deliktu v sume 500 eur. Trovy konania sa neuplatnia, ak bola pokuta uložená v blokovom alebo rozkaznom konaní. Trovy konania sú splatné v lehote splatnosti uloženej pokuty."

- Z uvedeného znenia vyplýva, že správny orgán je oprávnený uložiť PO alebo FO-P povinnosť náhrady trov konania **len v prípade dokázania spáchania správneho deliktu**.
- V prípade **úspechu obhajoby** PO alebo FO-P obvinenej **zo spáchania správneho deliktu**, tzn. ak **nebolo** danej osobe **preukázané porušenie zákona**, podľa § 31 ods. 1 správneho poriadku si hradí svoje náklady každý sám.
- Podľa **§ 54 ods. 6** zákona: „Na priestupky, ich prejednávanie a evidenciu sa vzťahuje všeobecný predpis o prejedávaní priestupkov.“

Priestupky FO

- Priestupky FO podľa **§ 54** zákona budú riešené podľa zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.
- Pri riešení priestupkov, možno taktiež využiť rozkazné konanie, avšak v tomto prípade ide o aplikáciu ustanovenia § 87 zákona o priestupkoch:

„Ak je nepochybné, že obvinený z priestupku sa priestupku dopustil a ak vec nebola vybavená v blokovom konaní, môže správny orgán bez ďalšieho konania vydať rozkaz o uložení sankcie za priestupok.“

- Podľa **§ 55 ods. 22** zákona sa odseky 19 (trovy konania) a 20 (príjemca pokút) primerane vzťahujú aj na priestupky podľa **§ 54** zákona.
- V prípade fyzických osôb vzhľadom na primeranosť sa trovy konania vymáhajú len vo výške, ako je uvedené v § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch - *vyhláška MV SR č. 411/2006 Z. z. ktorou sa ustanovuje paušálna suma trov konania o priestupku – 16 eur.*

Príklad

Prevádzkovateľ MZ spaľoval iné palivo ako je povolené, alebo iné ako je uvedené v dokumentácii zariadenia podľa **§ 35 ods. 1 písm. d)** = správny delikt podľa **§ 55 ods. 7 písm. b)** = pokuta pre prevádzkovateľa malého zdroja od 200 eur do 10 000 eur.

1. Rozkaz o uložení pokuty vo výške 300 eur.
 - a) Do 15 dní od doručenia rozkazu $2/3$ výšky pokuty = **200 eur.**
 - b) Po lehote na podanie odporu = **300 eur.**
 - c) Neuhradenie pokuty = **exekučný titul.**
2. Odpor voči rozkazu = pokračovanie správneho konania s vydaním rozhodnutia.
 - a) Do 15 dní od doručenia rozhodnutia $4/5$ výšky pokuty = **240 eur + trovy konania = 740 eur.**
 - b) Po lehote na podanie odvolania = **300 eur + trovy konania = 800 eur.**
 - c) Neuhradenie pokuty a trov konania = **exekučný titul.**
3. Odvolanie voči rozhodnutiu.
4. Správna žaloba na súd.

č. _____
Právoplatné dňa: _____. _____. _____. _____

ROZKAZ

o uložení pokuty správny delikt/priestupok

Popis konania / Účastníci konania

Slovenská inšpekcia životného prostredia, Inšpektorát životného prostredia _____, odbor inšpekcie ochrany ovzdušia (ďalej len „správny orgán“) ako príslušný správny orgán podľa § 9 a § 10 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v spojení s § 42 ods. 1 a ods. 2 písm. p) zákona č. 146/2023 Z. z. o ochrane ovzdušia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane ovzdušia“) a podľa § 46 a § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) takto rozhodol:

Správny orgán uznáva za vinného účastníka konania XXX, s.r.o., ulica, číslo domu, obec, PSČ, IČO: _____, (ďalej len „účastník konania“) zo spáchania správneho deliktu podľa § 55 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane ovzdušia, keď ako prevádzkovateľ stredného zdroja znečisťovania ovzdušia „Kotolňa na drevný odpad“ kategorizovanom podľa vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 248/2023 Z. z. o požiadavkách na stacionárne zdroje znečisťovania ovzdušia ako: 1. Palivovo-energetický priemysel, 1.1.2 Technologické celky obsahujúce spaľovacie zariadenia vrátane plynových turbín a stacionárnych piestových spaľovacích motorov, s nainštalovaným súhrnným menovitým tepelným príkonom 0,3 MW – 50 MW, (ďalej len „stredný zdroj“) v bližšie neurčenom období od _____ do _____ spaľoval v strednom zdroji odpad (ďalšie podrobnosti, minimálne miesto), čím porušil zákaz ustanovený v ustanovení § 32 písm. a) zákona o ochrane ovzdušia a za čo sa mu podľa § 55 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane ovzdušia

ukladá pokuta

vo výške 3000 €, slovom tritisíc eur.

Uloženú pokutu je XXX, s.r.o., ulica, číslo domu, obec, PSČ, IČO: _____, povinný zaplatiť do 15 dní po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozkazu v prospech Environmentálneho fondu, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava prevodom na účet Environmentálneho fondu do Štátnej pokladnice Bratislava:

kód banky: 8180

č. ú. vo forme IBAN: SK 09 8180 0000 0070 0021 4051

Swiftová adresa banky: SPSRSKBA

konštantný symbol: _____

variabilný symbol: _____

špecifický symbol: _____

Ak do 15 dní odo dňa doručenia rozkazu podľa § 55 ods. 17 písm. a) zákona o ochrane ovzdušia budú na bankový účet uvedený v rozkaze pripísané aspoň dve tretiny z uloženej výšky pokuty, t.j. 2000 €, slovom dvetisíc eur, považuje sa pokuta za uhradenú. Ak dôjde k uhradeniu pokuty uvedeným spôsobom, rozkaz nadobudne právoplatnosť v deň uhradenia pokuty.

O d o v o d n e n i e

Správny orgán vykonal dňa _____ kontrolu podľa § 42 ods. 2 písm. p) zákona o ochrane ovzdušia t.j. kontrolu dodržiavania zákazov podľa § 32 zákona o ochrane ovzdušia na strednom zdroji nachádzajúcom sa v areáli účastníka konania.

Kontrolou bolo zistené porušenie povinnosti ustanovenej v § 32 písm. a) zákona o ochrane ovzdušia: „Zakazuje sa spaľovať odpad a palivo vyrobené z odpadu v iných zariadeniach, ako sú spaľovne odpadu alebo zariadenia na spoluspaľovanie odpadov okrem povolených druhov druhotných palív“

Podrobnosti o skutku

V Protokole č. ____/____ o výsledku kontroly (ďalej len „Protokol“) vypracovanom dňa _____ sú uvedené všetky skutočnosti zistené kontrolou, ktoré slúžia ako dôkaz pre preukázanie porušenia povinnosti účastníka konania. Správny orgán listom zo dňa _____ (č. _____) požiadal účastníka konania o písomné vyjadrenie k záverom kontroly do 10 pracovných dní od doručenia listu. Účastník konania sa v určenej lehote k záverom kontroly uvedených v Protokole nevyjadril.

Dňa _____ sa uskutočnilo prerokovanie Protokolu a z jeho prerokovania bola vyhotovená zápisnica pod evidenčným číslom RZ: _____.

Pri prerokovaní protokolu zástupca účastníka konania uviedol do zápisnice svoje vyjadrenie, v ktorom vyslovil: _____

Správny orgán v rámci procesu dokazovania vykonal dôkaz prečítaním protokolu, pričom má za to, že z protokolu jednoznačne vyplýva popis skutkového stavu deja, žiadne tvrdenie účastníka konania počas výkonu kontroly nepreukázalo rozpory v zistení skutkového stavu veci a tiež protokol a závery z neho plynúce nevybočujú z hraníc logického uvažovania, čo sa týka zhodnotenia právneho stavu veci a jeho aplikácie na zistený skutkový stav.

Správny orgán rozhodol na základe výsledkov kontroly uvedených v protokole, pričom konštatuje, že je nepochybné, že účastník konania porušil zákaz ustanovený v ustanovení § 32

písm. a) zákona o ochrane ovzdušia, tým, že v bližšie neurčenom období od _____ do _____ spaľoval vo vyššie uvedenom strednom zdroji odpad (ďalšie podrobnosti), čím naplnil skutkovú podstatu správneho deliktu podľa § 55 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane ovzdušia.

Podľa § 55 ods. 1 zákona o ochrane ovzdušia „Okresný úrad alebo inšpekcia uloží pokutu za porušenie zákazu podľa § 32 písm. a), b) a e), povinnosti podľa § 34 ods. 1 písm. a) až c) a g), § 34 ods. 3 písm. a), § 34 ods. 4 písm. a), § 34 ods. 6, § 34 ods. 7 písm. a) až c), § 34 ods. 8 písm. a) a e) a povinnosti ustanovenej v § 34 ods. 10 písm. a) až c) prevádzkovateľovi zdroja, ak ide o
a) veľký zdroj od 10 000 eur do 1 000 000 eur,
b) stredný zdroj od 2 500 eur do 250 000 eur.“

Pri stanovení výšky pokuty podľa § 55 ods. 1 písm. b) zákona o ochrane ovzdušia bola správnym orgánom zohľadnená závažnosť porušenia spolu s mierou nedodržania ustanovených emisných limitov, mieru nebezpečnosti pre životné prostredie, dĺžku protiprávneho stavu. Správny orgán vzal do úvahy aj skutočnosť, že účastník konania porušil predpisy na úseku ochrany ovzdušia prvýkrát (alebo niekoľkokrát) a skutočnosť, že účastník konania pôsobí na Slovensku už dlhší čas, takže je predpoklad, že o zákaze podľa § 32 písm. a) zákona o ochrane ovzdušia musel vedieť.

Pri uložení pokuty pri dolnej hranici rozpätia vo výške 3000 eur bolo správnym orgánom prihliadané na pofahčujúce okolnosti:

- účastník konanie je prvoporušiteľ právnych predpisov na úseku ochrany ovzdušia,
- čin oľutoval,
- odstránil následky svojho protiprávneho konania,
- súčinnosť zástupcu účastníka konania pri výkone kontrolného merania správnym orgánom,
- súčinnosť zástupcu účastníka konania pri prerokovaní výsledkov kontroly.

Na základe uvedených skutočností správny orgán rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Platbu je potrebné uhradiť prevodným príkazom, v ktorom bude uvedený variabilný symbol z výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozkazu možno podľa § 55 ods. 16 písm. a) zákona o ochrane ovzdušia podať odpor do 15 dní odo dňa jeho doručenia na správnom orgáne, Slovenská inšpekcia životného prostredia, inšpektorát životného prostredia Bratislava, Jeséniova 17, 831 01 Bratislava, ktorý rozkaz vydal. Včasným podaním odporu sa rozkaz zrušuje a správny orgán pokračuje v konaní podľa § 55 ods. 16 písm. b) prvého bodu zákona o ochrane ovzdušia. Podľa § 55 ods. 19 zákona o ochrane ovzdušia, v prípade ak bude účastníkovi konania v správnom konaní správnym orgánom vyslovený výrok o porušení zákona o ochrane ovzdušia, je povinný uhradiť trovy konania spojené s prerokovaním správneho deliktu vo výške 500 eur. Ak odpor nebude podaný včas podľa § 55 ods. 16 písm. a) zákona o ochrane ovzdušia, má rozkaz účinky právoplatného rozhodnutia podľa § 55 ods. 16 písm. c) zákona o ochrane ovzdušia. Právoplatný rozkaz nie je preskúmateľný správnym súdom.

riaditeľ

Doručuje sa:

1. Účastník konania
2. Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava,

Po nadobudnutí právoplatnosti na vedomie:

1. SIŽP-Ú-ÚIOO Bratislava,
2. Environmentálny fond, Nevädzová 5, 821 01 Bratislava
3. Okresný úrad _____, Odbor starostlivosti o životné prostredie.

Ďakujem za pozornosť.

ovzdusie@enviro.gov.sk

Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia
odbor ochrany ovzdušia
ovzdusie@enviro.gov.sk

